

Ministerie van VWS
T.a.v. staatssecretaris P. Blokhuis
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

Woerden, 14 februari 2018

Onderwerp : zorgen KHN n.a.v. uitspraak Gerechtshof Den Haag over rookruimte
Onze ref. : UC18018/RW/HK-Iris
Contact : 0348 - 489 423 / j.kant@khn.nl

Geachte heer Blokhuis,

Graag had ik een andere aanleiding gezien om als voorzitter van Koninklijke Horeca Nederland (KHN), met 20.000 aangesloten leden de grootste branchevereniging voor horecaondernemers in Nederland, met u in contact te treden. Maar de uitspraak van het gerechtshof Den Haag van 13 februari jl. over rookruimtes in de horeca, levert zoveel onrust op bij onze leden, dat ik me genoodzaakt voel u te schrijven.

Als wij de uitspraak van het gerechtshof goed hebben geïnterpreteerd, dan is het gevolg dat de uitzondering van het rookverbod voor rookruimtes, geregeld in art 6.2 lid 1 onder b van het Tabaks- en rookwarenbesluit, voor horeca-inrichtingen onverbindend is. En dat rookruimtes in de horeca dus per direct niet meer zouden zijn toegestaan. Een besluit dat grote impact heeft op de gastvrijheid en het ondernemerschap in de horeca.

In de juridische procedure kunnen Clean Air Nederland en de Staat der Nederlanden cassatieberoep instellen tegen de uitspraak van het gerechtshof Den Haag. Vanzelfsprekend is het aan de Staat der Nederlanden, waarbij we ervanuit gaan dat uw ministerie een leidende rol in de advisering heeft, om te bepalen of er cassatieberoep wordt ingesteld. KHN wil er bij u op aandringen om daar positief over te adviseren. Wij hebben de uitspraak van het Hof goed bestudeerd. De volgende vier punten vallen ons daarbij op:

- Het Hof komt erg gemakkelijk tot de conclusie dat art 8 lid 2 van het WHO-verdrag voldoende onvoorwaardelijk en voldoende nauwkeurig is omschreven als het gaat om het 'te bewerkstelligen resultaat' en daardoor rechtstreekse werking heeft in Nederland. De rechtbank Den Haag kwam in eerste aanleg juist tot het tegenovergestelde oordeel en heeft juist om die reden geconcludeerd dat art 8 lid 2 van het WHO-kaderverdrag *geen* rechtstreekse werking heeft.
- Het rookverbod in de horeca is ingevoerd met ingang van 1 juli 2008. Hoewel er in de loop van de afgelopen jaren de nodige aanpassingen zijn geweest in de tabaksregelgeving is vanaf dag 1 de rookruimte uitgezonderd van de verplichting een rookverbod in te stellen en te handhaven in de horeca. Het bewuste WHO-verdrag waar

www.khn.nl

Koninklijke Horeca Nederland
Postbus 566
3440 AN Woerden
Pelmolenlaan 10
3447 GW Woerden

T 0348 489 489
F 0348 489 400

info@khn.nl

20180214_brfu_UC18018_Ministerie VWS tav Staatssecretaris Blokhuis

de uitspraak van 13 februari jl. op is gebaseerd bestond al en was ook al door Nederland ondertekend.

Naar schatting ruim 2.000 horecaondernemers (gebaseerd op onderzoek in opdracht van uw ministerie door bureau Intraval) hebben in de afgelopen jaren geïnvesteerd in rookruimten, vertrouwend op bestendige en betrouwbare regelgeving vanuit de overheid. Investerings van tienduizenden euro's per bedrijf.

Gevolg van de uitspraak zou zijn dat deze investering per direct waardeloos is geworden, nog los van het feit dat het bij de bewuste horecabedrijven (rokende) gasten en dus omzet zal gaan kosten. Kortom, de economische gevolgen voor een grote groep horecaondernemers is enorm. Over enige vorm van nadeelcompensatie wordt door het Hof niet gesproken, maar deze vraag is reeds door menig lid van KHN openlijk gesteld. Onze verwachting is dat er talloze schadeclaims tegen de Staat zullen worden ingediend omdat ondernemers er op vertrouwden dat zij een rookruimte konden laten bouwen.

- Een aantal overwegingen van het Hof zijn zeer verstrekkend. Lezen we de overwegingen 3.1 tot en met 3.3 van het vonnis goed, dan komt het er kort gezegd op neer dat volgens het Hof art 8 lid 2 van het WHO-kaderverdrag eigenlijk nooit een uitzondering op het rookverbod heeft toegestaan terwijl het kaderverdrag al op 27 april 2005 in werking is getreden, dus ruim voor de inwerkingtreding van het rookverbod voor de horeca. Wat betekenen die overwegingen voor de rechtmatigheid van de regelgeving waarmee de uitzondering is toegestaan en daarmee voor schadeclaims van ondernemers en burgers?
- Hoewel de bepalingen van het WHO-kaderverdrag zich richten op een verplichting voor de staten die het verdrag hebben ondertekend om effectieve maatregelen te nemen om blootstelling aan tabaksrook te voorkomen in *'indoor workplaces, public transport, indoor public spaces and, as appropriate, other public places*, beperkt de uitspraak zich tot de rookruimtes in horeca-inrichtingen (kort gezegd; overal waar eten en drinken voor consumptie ter plaatse anders dan om niet wordt verkocht). Volgen we de redenering van het Hof dan zijn rookruimtes in de horeca straks verboden, maar is het kennelijk geen probleem wanneer er rookruimtes zijn in kantoren en andere openbare gebouwen. Terwijl de redenering van het Hof, er bestaat geen veilige mate van blootstelling aan tabaksrook en daarom moet iedere vorm van blootstelling aan tabaksrook worden uitgesloten, evengoed van toepassing is op rookruimtes in kantoren en andere openbare gebouwen. De uitspraak van het Hof, nog los van de vraag of die juridisch juist is, leidt dus tot rechtsongelijkheid. Ongelijkheid tussen de beheerders van gebouwen maar ook ongelijkheid tussen de bezoekers van die gebouwen.

Met andere woorden, KHN heeft zo haar twijfels bij de juridische juistheid van de uitspraak van het Hof.

De belangen die op het spel staan, zijn groot. Het gaat niet alleen om enorme economische belangen van een grote groep horecaondernemers, daarbij komt bovendien dat wij ook gastvrij willen kunnen zijn voor mensen die roken; toch nog bijna 25% van de Nederlanders boven de 18 jaar. Ook die willen we kunnen faciliteren als ze uit gaan. Als rookruimtes worden verboden, betekent dat deze groep mensen letterlijk op straat staat om te roken, wat mogelijk tot overlast in de openbare ruimte kan zorgen.

Daarom zijn wij van mening dat de uitspraak van het Hof zou moeten worden getoetst door de Hoge Raad. Zoals reeds gesteld is de beslissing tot het wel of niet instellen van cassatieberoep aan de Staat, maar het leek ons desalniettemin nuttig u het bovenstaande in het geheel van de overwegingen mee te geven.

Hoe dan ook is het van het grootste belang dat er spoedig duidelijkheid wordt verschaft. De belangrijkste vraag die wij van onze leden krijgen is de vraag of ze de rookruimte nu mogen gebruiken of niet. Aan die onduidelijkheid moet hoe dan ook zo snel mogelijk een einde komen.

Ten slotte wil ik u naast het bovenstaande graag uitnodigen voor een kennismaking en een werkbezoek aan onze horeca; de sector waar gastvrijheid en ondernemerschap hand in hand gaan. Een werkbezoek zal u een goed inzicht geven in hoe gepassioneerde ondernemers iedere dag bezig zijn om ervoor te zorgen dat gasten het naar hun zin hebben en waardevolle momenten beleven. Tijdens dit werkbezoek deel ik ook graag met u hoe KHN aankijkt tegen het preventie-akkoord en de mogelijke inbreng van de horeca daarbij. Zeker nu u vorige week bekend heeft gemaakt dat ook het bestrijden van overmatig alcoholgebruik nadrukkelijk aan de orde zal komen in het preventie-akkoord.

Wij hopen spoedig van u te mogen vernemen, ook op de uitnodiging voor een werkbezoek aan de horeca, en zijn te allen tijde bereid onze standpunten nader toe te lichten.

Hoogachtend,
Koninklijke Horeca Nederland

Robèr Willemsen
Voorzitter